Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 19ης Δεκεμβρίου 2024*

«Προδικαστική παραπομπή – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Συνοριακοί έλεγχοι, άσυλο και μετανάστευση – Πολιτική ασύλου – Οδηγία 2013/32/ΕΕ – Κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και την ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας – Αίτηση διεθνούς προστασίας – Λόγοι απαραδέκτου – Άρθρο 2, στοιχείο ιζ′ – Έννοια της "μεταγενέστερης αίτησης" – Άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′ – Απόρριψη από κράτος μέλος αιτήσεως διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτης λόγω απορρίψεως προηγούμενης αιτήσεως υποβληθείσας σε άλλο κράτος μέλος ή λόγω της περατώσεως από άλλο κράτος μέλος της διαδικασίας επί της προηγούμενης αιτήσεως»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-123/23 και C-202/23 [Khan Yunis και Baabda] [i],

με αντικείμενο δύο αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, τις οποίες υπέβαλε το Verwaltungsgericht Minden (διοικητικό πρωτοδικείο του Minden, Γερμανία) με αποφάσεις της 28ης Οκτωβρίου 2022, οι οποίες περιήλθαν στο Δικαστήριο την 1η Μαρτίου 2023 (C-123/23) και την 28η Μαρτίου 2023 (C-202/23), στο πλαίσιο των δικών

**N.A.K.,**

**E.A.K.,**

**Y.A.K**. (C-123/23),

**M.E.O**. (C-202/23)

κατά

**Bundesrepublik Deutschland,**

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Jarukaitis, πρόεδρο του τετάρτου τμήματος, προεδρεύοντα του πέμπτου τμήματος, Δ. Γρατσία (εισηγητή) και E. Regan, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Αιμιλίου

γραμματέας: A. Juhász-Tóth, διοικητική υπάλληλος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

[i] Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 29ης Φεβρουαρίου 2024,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Möller, την A. Hoesch και τον R. Kanitz,

– η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους R. Bénard και J. Illouz,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις A. Azéma, J. Hottiaux, τον B. Schima και την J. Vondung,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου 2024,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ 2013, L 180, σ. 60), σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο ιζ', της οδηγίας.

2 Οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν στο πλαίσιο δύο ένδικων διαφορών μεταξύ, αφενός, των N.A.K., E.A.K. και Y.A.K. (υπόθεση C-123/23) καθώς και του M.E.O. (υπόθεση C-202/23) και, αφετέρου, της Bundesrepublik Deutschland (Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας) σχετικά με τη νομιμότητα δύο αποφάσεων της Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Προσφύγων, Γερμανία) (στο εξής: Ομοσπονδιακή Υπηρεσία) με τις οποίες απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες οι αιτήσεις τους ασύλου.

### Το νομικό πλαίσιο

#### *Το δίκαιο της Ένωσης*

*Η οδηγία 2011/95/ΕΕ*

3 Το άρθρο 2 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους

πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ 2011, L 337, σ. 9), το οποίο επιγράφεται «Ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) “διεθνής προστασία”, το καθεστώς πρόσφυγα και το καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στα στοιχεία ε) και ζ)·

β) “δικαιούχος διεθνούς προστασίας”, πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στα στοιχεία ε) και ζ)·

[…]

δ) “πρόσφυγας”, ο υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος, συνεπεία βάσιμου φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, πολιτικών πεποιθήσεων ή ιδιότητας μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας, ευρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος, ευρισκόμενος εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους ίδιους προαναφερθέντες λόγους, δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 12·

ε) “καθεστώς πρόσφυγα”, η εκ μέρους κράτους μέλους αναγνώριση υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα·

στ) “πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία”, ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά σε σχέση με τον οποίο υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστεύεται ότι, εάν ο ενδιαφερόμενος επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, θα αντιμετωπίσει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη, όπως ορίζεται στο άρθρο 15, και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 17 παράγραφοι 1 και 2, και που δεν είναι σε θέση ή, λόγω του κινδύνου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας·

ζ) “καθεστώς επικουρικής προστασίας”, η εκ μέρους κράτους μέλους αναγνώριση υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως προσώπου που δικαιούται επικουρική προστασία·

η) “αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας”, η αίτηση παροχής προστασίας από κράτος μέλος που υποβάλλει υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι αιτείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας και ο οποίος δεν αιτείται ρητώς να του παρασχεθεί άλλη μορφή προστασίας, μη εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, δυναμένη να ζητηθεί αυτοτελώς·

[…]».

*Η οδηγία 2013/32*

4 Η αιτιολογική σκέψη 13 της οδηγίας 2013/32 έχει ως εξής:

«Η προσέγγιση των κανόνων σχετικά με τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης της διεθνούς προστασίας αναμένεται να συμβάλει στον περιορισμό των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία μεταξύ των κρατών μελών, όταν αυτές οφείλονται στις διαφορές των νομικών πλαισίων, και να οδηγήσει στη δημιουργία ισοδύναμων συνθηκών για την εφαρμογή της οδηγίας [2011/95] στα κράτη μέλη.»

5 Το άρθρο 2 της οδηγίας, με τίτλο «Ορισμοί», έχει ως εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

[…]

β) “αίτηση διεθνούς προστασίας” ή “αίτηση”: η αίτηση παροχής προστασίας από κράτος μέλος που υποβάλλει υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι αιτείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας και ο οποίος δεν αιτείται ρητώς να του παρασχεθεί άλλη μορφή προστασίας μη εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας [2011/95], δυναμένη να ζητηθεί αυτοτελώς·

[…]

ε) “[απρόσβλητη] απόφαση”: η απόφαση που ορίζει κατά πόσον χορηγείται στον υπήκοο τρίτης χώρας ή στον ανιθαγενή καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας δυνάμει της οδηγίας [2011/95] και η οποία δεν υπόκειται πλέον σε [μέσο παροχής έννομης προστασίας] στο πλαίσιο του κεφαλαίου V της παρούσας οδηγίας, ασχέτως εάν με την άσκηση τέτοιου [μέσου παροχής έννομης προστασίας] οι αιτούντες αποκτούν τη δυνατότητα να παραμένουν στα εν λόγω κράτη μέλη μέχρις ότου εκδοθεί η σχετική απόφαση·

στ) “αποφαινόμενη αρχή”: κάθε οιονεί δικαστική ή διοικητική αρχή κράτους μέλους υπεύθυνη για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων πρωτοβαθμίως στις εν λόγω υποθέσεις·

[…]

ιζ) “μεταγενέστερη αίτηση”, η περαιτέρω αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά τη λήψη [απρόσβλητης] απόφασης επί προηγούμενης αίτησης, περιλαμβανομένων περιπτώσεων όπου ο αιτών ρητά ανακάλεσε την αίτησή του και περιπτώσεων όπου η αποφαινόμενη αρχή απέρριψε αίτηση μετά από τη σιωπηρή της ανάκληση σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1.»

6 Το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας, με τίτλο «Πρόσβαση στη διαδικασία», ορίζει τα εξής:

«1. Όταν ένα πρόσωπο υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε αρχή αρμόδια για την καταχώριση των αιτήσεων αυτών δυνάμει του εθνικού δικαίου, η καταχώριση γίνεται το αργότερο τρεις εργάσιμες ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης.

Εάν η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβάλλεται σε άλλες αρχές οι οποίες ενδεχομένως λαμβάνουν τέτοιες αιτήσεις αλλά δεν είναι αρμόδιες για την καταχώριση δυνάμει του εθνικού δικαίου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η καταχώριση να γίνεται το αργότερο έξι εργάσιμες ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης.

[…]

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το πρόσωπο το οποίο έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας να έχει πραγματική δυνατότητα να την καταθέσει το ταχύτερο δυνατό. Όταν ο αιτών δεν καταθέτει την αίτησή του, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν το άρθρο 28 αναλόγως.

[…]»

7 Το άρθρο 28 της οδηγίας 2013/32, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διαδικασία σε περίπτωση σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης ή υπαναχώρησης από αυτήν», ορίζει τα εξής:

«1. Όταν υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρείται ότι ο αιτών έχει σιωπηρά ανακαλέσει την αίτησή του, ή έχει υπαναχωρήσει από αυτήν, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να αποφασίσει είτε να σταματήσει την εξέταση είτε, σε περίπτωση που η αποφαινόμενη αρχή θεωρήσει την αίτηση ως αβάσιμη αφού την εξετάσει επαρκώς επί της ουσίας σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας [2011/95], να απορρίψει την αίτηση.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν ότι ο αιτών έχει ανακαλέσει σιωπηρά την αίτησή του για διεθνή προστασία ή έχει υπαναχωρήσει από αυτήν, ιδίως όταν διαπιστώνεται ότι:

α) δεν ανταποκρίθηκε σε αιτήματα για παροχή πληροφοριών με ουσιώδη σημασία για την αίτησή του σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 4 της οδηγίας [2011/95] ή δεν παρέστη στην προσωπική συνέντευξη όπως προβλέπεται στα άρθρα 14 έως 17 της παρούσας οδηγίας, εκτός εάν ο αιτών αποδείξει εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος ότι αυτό οφείλεται σε συνθήκες ανεξάρτητες από τη θέλησή του·

β) διέφυγε ή αναχώρησε χωρίς άδεια από το μέρος όπου ζούσε ή ευρισκόταν υπό κράτηση, χωρίς να έρθει σε επαφή με την αρμόδια αρχή εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ή δεν εκπλήρωσε εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος την υποχρέωση αναφοράς ή άλλες υποχρεώσεις επικοινωνίας, εκτός εάν αποδείξει ότι αυτό οφειλόταν σε συνθήκες ανεξάρτητες από τη θέλησή του.

[…]

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο αιτών που αναφέρεται και πάλι στην αρμόδια αρχή μετά τη λήψη απόφασης να σταματήσει η εξέταση όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου να δικαιούται να ζητήσει την επανεξέταση της υπόθεσής του ή να υποβάλλει νέα αίτηση η οποία δεν υπόκειται στη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 40 και 41.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν ένα χρονικό όριο τουλάχιστον εννέα μηνών μετά το οποίο η υπόθεση του αιτούντος δεν θα μπορεί να επανεξετασθεί ή η νέα αίτηση θα μπορεί να αντιμετωπιστεί ως μεταγενέστερη αίτηση και να υπόκειται στη διαδικασία που αναφέρεται στα άρθρα 40 και 41. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η υπόθεση του αιτούντος μπορεί να επανεξετασθεί μόνο μία φορά.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το πρόσωπο αυτό να μην απομακρυνθεί κατά παράβαση της αρχής της μη επαναπροώθησης.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στην αποφαινόμενη αρχή να συνεχίσει την εξέταση από το στάδιο στο οποίο είχε σταματήσει.

3. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ 2013, L 180, σ. 31, στο εξής: κανονισμός Δουβλίνο ΙΙΙ)].»

8 Κατά το άρθρο 33 της οδηγίας 2013/32, με τίτλο «Περιπτώσεις απαράδεκτων αιτήσεων»:

«1. Πέραν των περιπτώσεων κατά τις οποίες μια αίτηση δεν εξετάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού [Δουβλίνο ΙΙΙ], τα κράτη μέλη δεν οφείλουν να εξετάζουν εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία σύμφωνα με την οδηγία [2011/95] όταν μια αίτηση θεωρείται ως απαράδεκτη δυνάμει του παρόντος άρθρου.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν αίτηση για διεθνή προστασία ως απαράδεκτη μόνο εάν:

[…]

δ) η αίτηση είναι μεταγενέστερη αίτηση στο πλαίσιο της οποίας δεν προέκυψαν ή υποβλήθηκαν από τον αιτούντα νέα στοιχεία ή πορίσματα σχετικά με την εξέταση του εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθεί δικαιούχος διεθνούς προστασίας δυνάμει της οδηγίας [2011/95]· ή

[…]».

9 Το άρθρο 40 της οδηγίας, με τίτλο «Μεταγενέστερες αιτήσεις», προβλέπει τα εξής:

«1. Όταν ένα πρόσωπο που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος προβαίνει σε περαιτέρω διαβήματα ή υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση στο ίδιο κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος εξετάζει τα περαιτέρω διαβήματα ή τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης στο πλαίσιο της εξέτασης της προηγούμενης αίτησης ή της εξέτασης της αίτησης επανεξέτασης ή του ένδικου μέσου, εφόσον οι αρμόδιες αρχές μπορούν να λάβουν υπόψη τους και να εξετάσουν όλα τα στοιχεία στα οποία βασίζονται τα περαιτέρω διαβήματα ή η μεταγενέστερη αίτηση στο πλαίσιο αυτό.

2. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με το παραδεκτό αίτησης για διεθνή προστασία σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο δ), η μεταγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας υποβάλλεται καταρχήν σε προκαταρκτική εξέταση προκειμένου να καθορισθεί εάν προέκυψαν ή υποβλήθηκαν από τον αιτούντα νέα στοιχεία ή πορίσματα σχετικά με την εξέταση του εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τον χαρακτηρισμό του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας δυνάμει της οδηγίας [2011/95].

[…]

5. Σε περίπτωση μη περαιτέρω εξέτασης μιας μεταγενέστερης αίτησης δυνάμει του παρόντος άρθρου, η αίτηση θεωρείται απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

[…]

7. Εφόσον ένα πρόσωπο έναντι του οποίου πρέπει να εκτελεσθεί απόφαση μεταφοράς σύμφωνα με τον κανονισμό [Δουβλίνο ΙΙΙ] προβαίνει σε περαιτέρω διαβήματα ή υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση στο κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά, τα εν λόγω διαβήματα ή μεταγενέστερες αιτήσεις εξετάζονται από το αρμόδιο κράτος μέλος, όπως ορίζεται στον εν λόγω κανονισμό, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.»

10 Το άρθρο 41 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Εξαιρέσεις από το δικαίωμα παραμονής σε περίπτωση μεταγενέστερης αίτησης», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη προβαίνουν σε εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής στο έδαφος όταν ένα πρόσωπο:

α) έχει καταθέσει πρώτη μεταγενέστερη αίτηση, η οποία δεν εξετάζεται περαιτέρω βάσει του άρθρου 40 παράγραφος 5, απλώς για να καθυστερήσει ή να παρεμποδίσει την εκτέλεση απόφασης, η οποία θα οδηγούσε στην άμεση απομάκρυνσή του από το συγκεκριμένο κράτος μέλος· ή

β) υποβάλλει άλλη μεταγενέστερη αίτηση στο ίδιο κράτος μέλος, μετά την έκδοση [απρόσβλητης] απόφασης με την οποία η πρώτη μεταγενέστερη αίτηση κρίνεται απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 5, ή μετά την έκδοση [απρόσβλητης] απόφασης με την οποία απορρίπτεται η εν λόγω αίτηση ως αβάσιμη.

Τα κράτη μέλη δύνανται να προβαίνουν σε αυτήν την εξαίρεση, μόνο όταν η αποφαινόμενη αρχή θεωρεί ότι η απόφαση επιστροφής δεν θα οδηγήσει σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση κατά παράβαση των διεθνών και ενωσιακών υποχρεώσεων του οικείου κράτους μέλους.»

*Ο κανονισμός Δουβλίνο ΙΙΙ*

11 Δυνάμει του άρθρου του 48, πρώτο εδάφιο, ο κανονισμός Δουβλίνο ΙΙΙ κατήργησε τον κανονισμό (ΕΚ) 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ 2003, L 50, σ. 1), ο οποίος είχε αντικαταστήσει, σύμφωνα με το άρθρο του 24, τη Σύμβαση περί καθορισμού του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως παροχής ασύλου η οποία υποβάλλεται σε ένα από τα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία υπεγράφη στο Δουβλίνο στις 15 Ιουνίου 1990 (ΕΕ 1997, C 254, σ. 1).

12 Όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 με τίτλο «Στόχος», ο κανονισμός Δουβλίνο ΙΙΙ «θεσπίζει τα κριτήρια και τους μηχανισμούς προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας η οποία υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (εφεξής “υπεύθυνο κράτος μέλος”)».

13 Στο κεφάλαιο ΙΙ του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Γενικές αρχές και εγγυήσεις», περιλαμβάνεται το άρθρο 3, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας» και ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη εξετάζουν κάθε αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα στο έδαφος οποιουδήποτε από αυτά, συμπεριλαμβανομένων των συνόρων ή των ζωνών διέλευσης. Η αίτηση εξετάζεται από ένα μόνο κράτος μέλος, το οποίο είναι το οριζόμενο ως υπεύθυνο σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ.»

14 Το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ρήτρες διακριτικής ευχέρειας», προβλέπει στην παράγραφο 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, τα εξής:

«Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 παράγραφος 1, κάθε κράτος μέλος δύναται να αποφασίζει να εξετάζει αίτηση διεθνούς προστασίας που έχει κατατεθεί από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση δυνάμει των κριτηρίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

Το κράτος μέλος που αποφασίζει να εξετάσει αίτηση διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο καθίσταται το υπεύθυνο κράτος μέλος και αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτήν την ευθύνη. […]».

15 Το άρθρο 18 του ίδιου κανονισμού, με τίτλο «Υποχρεώσεις του υπεύθυνου κράτους μέλους», έχει ως εξής:

«1. Το υπεύθυνο κράτος μέλος δυνάμει του παρόντος κανονισμού υποχρεούται:

α) να αναδέχεται, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 21, 22 και 29, αιτούντα ο οποίος υπέβαλε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος,

β) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 23, 24, 25 και 29, αιτούντα η αίτηση του οποίου τελεί υπό εξέταση και ο οποίος έκανε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος ή ο οποίος ευρίσκεται χωρίς να έχει τίτλο διαμονής στο έδαφος άλλου κράτους μέλους,

γ) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 23, 24, 25 και 29, υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα ο οποίος ανακάλεσε την υπό εξέταση αίτησή του και έκανε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος ή ο οποίος ευρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους χωρίς τίτλο διαμονής,

δ) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 23, 24, 25 και 29, υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα του οποίου η αίτηση απερρίφθη και ο οποίος έκανε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος ή ο οποίος ευρίσκεται χωρίς να έχει τίτλο διαμονής στο έδαφος άλλου κράτους μέλους.

2. […]

Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 στοιχείο γ), όταν το υπεύθυνο κράτος μέλος είχε διακόψει την εξέταση αίτησης μετά από ανάκλησή της από τον αιτούντα πριν από τη λήψη απόφασης επί της ουσίας πρωτοδίκως, το εν λόγω κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι ο αιτών έχει δικαίωμα να ζητήσει να ολοκληρωθεί η εξέταση της αίτησής του ή να υποβάλει νέα αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία δεν θα αντιμετωπισθεί ως μεταγενέστερη

αίτηση, όπως προβλέπεται στην οδηγία [2013/32]. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ολοκληρώνεται η εξέταση της αίτησης.»

16 Το άρθρο 27 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, με τίτλο «Προσφυγές», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Ο αιτών ή άλλο πρόσωπο όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή δ) έχει το δικαίωμα άσκησης πραγματικής προσφυγής, με τη μορφή ένδικου μέσου ή επανεξέτασης, ενώπιον δικαστηρίου, τόσο για τα πραγματικά όσο και για τα νομικά στοιχεία, κατά απόφασης μεταφοράς.»

17 Το άρθρο 29 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Λεπτομέρειες και προθεσμίες», ορίζει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Η μεταφορά του αιτούντος ή άλλου προσώπου όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή δ) από το κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα προς το υπεύθυνο κράτος μέλος πραγματοποιείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους που υπέβαλε το αίτημα, ύστερα από διαβούλευση μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών, μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατόν και το αργότερο εντός προθεσμίας έξι μηνών από την αποδοχή του αιτήματος περί αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερομένου από άλλο κράτος μέλος ή από την έκδοση οριστικής απόφασης επί ενδίκου μέσου ή επανεξέτασης εφόσον σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 3 υπάρχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

[…]

2. Εάν η μεταφορά δεν πραγματοποιηθεί εντός της προθεσμίας των έξι μηνών, το υπεύθυνο κράτος μέλος απαλλάσσεται των υποχρεώσεών του αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερομένου και η ευθύνη μεταβιβάζεται τότε στο κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται σε ένα έτος κατ' ανώτατο όριο, εάν η μεταφορά δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθεί λόγω φυλάκισης του ενδιαφερομένου ή σε 18 μήνες κατ' ανώτατο όριο αν ο ενδιαφερόμενος διαφεύγει.»

### *Το γερμανικό δίκαιο*

*Ο AsylG*

18 Το άρθρο 26a του Asylgesetz (νόμου περί ασύλου) (BGBl. 2008 I, σ. 1798), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: AsylG), το οποίο φέρει τον τίτλο «Ασφαλείς τρίτες χώρες», προβλέπει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Ασφαλείς τρίτες χώρες είναι, πέραν των κρατών μελών της […] Ένωσης, οι χώρες που απαριθμούνται στο παράρτημα I.»

19 Το άρθρο 29 του AsylG, το οποίο επιγράφεται «Περιπτώσεις απαράδεκτων αιτήσεων», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Αίτηση ασύλου είναι απαράδεκτη εάν:

[…]

5. σε περίπτωση μεταγενέστερης αίτησης κατά το άρθρο 71 ή δεύτερης αίτησης κατά το άρθρο 71 bis, παρέλκει η διεξαγωγή νέας διαδικασίας ασύλου.»

20 Το άρθρο 31 του AsylG, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αποφάσεις της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας επί των αιτήσεων ασύλου», ορίζει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Στις αποφάσεις επί παραδεκτών αιτήσεων ασύλου […] διευκρινίζεται ρητώς αν ο αλλοδαπός απολαύει του καθεστώτος του πρόσφυγα ή της επικουρικής προστασίας και αν του αναγνωρίζεται το δικαίωμα ασύλου. […]»

21 Το άρθρο 71 του AsylG, το οποίο επιγράφεται «Μεταγενέστερη αίτηση», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Αν ο αλλοδαπός, μετά την ανάκληση προηγούμενης αιτήσεως ασύλου ή την έκδοση επ' αυτής απορριπτικής αποφάσεως που κατέστη απρόσβλητη, υποβάλει εκ νέου αίτηση ασύλου (μεταγενέστερη αίτηση), διεξάγεται νέα διαδικασία ασύλου μόνον εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 51, παράγραφοι 1 έως 3, του Verwaltungsverfahrensgesetz [(νόμου περί διοικητικής διαδικασίας) (BGBl. 2003 I, σ. 102, στο εξής: VwVfG)]· ο έλεγχος διενεργείται από την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία. […]»

22 Το άρθρο 71a του AsylG, το οποίο επιγράφεται «Δεύτερη αίτηση», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Αν ο αλλοδαπός, κατόπιν άκαρπης περάτωσης διαδικασίας ασύλου σε ασφαλή τρίτη χώρα (άρθρο 26a), στην οποία εφαρμόζεται η νομοθεσία της [Ένωσης] σχετικά με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους για τη διεξαγωγή διαδικασιών ασύλου ή με την οποία η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έχει συνάψει σχετική διεθνή σύμβαση, υποβάλει αίτηση ασύλου (δεύτερη αίτηση) στην ομοσπονδιακή επικράτεια, νέα διαδικασία ασύλου διεξάγεται μόνον εφόσον η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είναι το υπεύθυνο κράτος για τη διεξαγωγή της διαδικασίας ασύλου και πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 51, παράγραφοι 1 έως 3, του [VwVfG)]· η σχετική εξέταση διενεργείται από την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία.»

*Ο VwVfG*

23 Το άρθρο 51 του VwVfG ορίζει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1) Η αρχή οφείλει, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, να αποφανθεί σχετικά με την ακύρωση ή την τροποποίηση απρόσβλητης διοικητικής πράξης, εάν

1. η πραγματική ή νομική κατάσταση στην οποία βασίζεται η διοικητική πράξη μεταβλήθηκε εκ των υστέρων υπέρ του ενδιαφερομένου·

2. υπάρχουν νέα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία θα οδηγούσαν σε ευνοϊκότερη για τον ενδιαφερόμενο απόφαση·

[…]

2) Η αίτηση είναι παραδεκτή μόνον εάν ο ενδιαφερόμενος δεν ήταν σε θέση, χωρίς βαριά αμέλεια, να επικαλεστεί τον λόγο της επανεξέτασης στο πλαίσιο της προηγούμενης διαδικασίας, ιδίως με την άσκηση μέσου έννομης προστασίας.»

## Οι διαφορές της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

### *Η υπόθεση C-123/23*

24 Η N.A.K. είναι η μητέρα των E.A.K. και Y.A.K., ανήλικων τέκνων των οποίων είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος. Είναι ανιθαγενείς Παλαιστίνιοι από τη Λωρίδα της Γάζας. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους, εισήλθαν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στις 11 Νοεμβρίου 2019 και ζήτησαν άσυλο στις 15 Νοεμβρίου 2019. Οι αιτήσεις τους απορρίφθηκαν στις 22 Νοεμβρίου 2019. Προς στήριξη των αιτημάτων αυτών, η N.A.K. υποστήριξε ότι η ίδια και τα τέκνα της διώκονταν από τη Χαμάς λόγω της πολιτικής δραστηριότητας του συζύγου της. Προσέτι, οι γονείς της θέλησαν να την αναγκάσουν να παραδώσει τα τέκνα της στην οικογένεια του συζύγου της και να επιστρέψει μόνη της στην οικογενειακή εστία.

25 Από τις δηλώσεις της N.A.K. και από τις έρευνες που πραγματοποίησε η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία προκύπτει ότι η N.A.K. είχε προηγουμένως υποβάλει αιτήσεις ασύλου ενώπιον των αρμόδιων αρχών του Βασιλείου της Ισπανίας και του Βασιλείου του Βελγίου. Αίτημα εκ νέου αναλήψεως το οποίο απηύθυνε η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία στην αρμόδια ισπανική αρχή απορρίφθηκε από την τελευταία. Δεν υποβλήθηκε αίτημα εκ νέου αναλήψεως στην αρμόδια βελγική αρχή.

26 Απαντώντας σε αίτηση παροχής πληροφοριών της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας, η αρμόδια βελγική αρχή επισήμανε στις 5 Μαρτίου 2021 ότι η αίτηση διεθνούς προστασίας που υπέβαλε η N.A.K. στις 21 Αυγούστου 2018 είχε απορριφθεί με απόφαση της 5ης Ιουλίου 2019, κατά της οποίας δεν είχε ασκηθεί προσφυγή. Η αρμόδια βελγική αρχή έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι ήταν πιθανό η N.A.K. να κινδύνευε να υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη στη χώρα καταγωγής της

27 Με απόφαση της 25ης Μαΐου 2021, η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία απέρριψε τις αιτήσεις ασύλου των N.A.K., E.A.K. και Y.A.K. με την αιτιολογία, κατ' ουσίαν, ότι είχε εφαρμογή το άρθρο 71a του AsylG και ότι δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την κίνηση νέας διαδικασίας ασύλου. Στις 9 Ιουνίου 2021 οι N.A.K., η E.A.K. και η Y.A.K άσκησαν προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Verwaltungsgericht Minden (διοικητικού πρωτοδικείου του Minden, Γερμανία), το οποίο είναι το αιτούν δικαστήριο.

28 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι από τις αποφάσεις της 20ής Μαΐου 2021, L.R. (Αίτηση ασύλου απορριφθείσα από τη Νορβηγία) (C-8/20, EU:C:2021:404), και της 22ας Σεπτεμβρίου 2022, Bundesrepublik Deutschland (Αίτηση ασύλου απορριφθείσα από τη Δανία) (C-497/21, EU:C:2022:721), προκύπτει ότι διάταξη όπως το άρθρο 71a του AsylG δεν έχει εφαρμογή όταν μια πρώτη αίτηση ασύλου του ίδιου ενδιαφερομένου έχει απορριφθεί, αντιστοίχως, από τρίτο κράτος ή από κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο υποβάλλεται δεύτερη αίτηση και το οποίο δεν εφαρμόζει την οδηγία 2011/95. Αντιθέτως, το Δικαστήριο άφησε ρητώς ανοικτό το ζήτημα αν μια τέτοια διάταξη μπορεί να τύχει εφαρμογής σε περίπτωση απορρίψεως μιας πρώτης αιτήσεως ασύλου από άλλο κράτος μέλος το οποίο εφαρμόζει την οδηγία αυτή. Το δε ζήτημα αυτό είναι καθοριστικό για την έκβαση της διαφοράς της κύριας δίκης, δεδομένου ότι, εν προκειμένω, οι προσφεύγοντες δεν προσκόμισαν νέα στοιχεία ή πορίσματα ικανά να δικαιολογήσουν την εξέταση της αιτήσεώς τους, σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2013/32 και το άρθρο 71a, παράγραφος 1, του AsylG, σε συνδυασμό με το άρθρο 51, παράγραφοι 1 και 2, του VwVfG.

29 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η έννοια της «μεταγενέστερης αίτησης», κατά το άρθρο 2, στοιχείο ιζ′, της οδηγίας 2013/32, καλύπτει επίσης την περίπτωση αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά την έκδοση, από άλλο κράτος μέλος της Ένωσης, απρόσβλητης αποφάσεως επί παρόμοιας προηγούμενης αιτήσεως του ίδιου αιτούντος, με αποτέλεσμα το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας αυτής να έχει εφαρμογή σε μια τέτοια αίτηση.

30 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Verwaltungsgericht Minden (διοικητικό πρωτοδικείο του Minden) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας [2013/32], σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο ιζ′, της αυτής οδηγίας, την έννοια ότι αντιτίθεται σε ρύθμιση κράτους μέλους βάσει της οποίας μια αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται στο εν λόγω κράτος μέλος πρέπει να απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εφόσον η αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβλήθηκε προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος απορρίφθηκε από το άλλο κράτος μέλος, με απόφαση που έχει καταστεί απρόσβλητη, ως αβάσιμη;»

***Η υπόθεση C-202/23***

31 Στις 2 Μαρτίου 2020 ο Μ.Ε.Ο., υπήκοος Λιβάνου, εισήλθε στη Γερμανία και υπέβαλε αίτηση ασύλου, η οποία πρωτοκολλήθηκε από την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία στις 30 Απριλίου 2020. Από έρευνα που πραγματοποίησε η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία προέκυψε ότι ο Μ.Ε.Ο. είχε υποβάλει, πριν από την είσοδό του στη Γερμανία, αίτηση διεθνούς προστασίας στην Πολωνία.

32 Με έγγραφο της 29ης Απριλίου 2020, οι πολωνικές αρχές αποδέχθηκαν να αναλάβουν εκ νέου τον Μ.Ε.Ο. Με απόφαση της 25ης Ιουνίου 2020, η οποία κοινοποιήθηκε στον Μ.Ε.Ο. την 1η Ιουλίου 2020, η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία απέρριψε ως απαράδεκτη την αίτησή του ασύλου και διέταξε την απομάκρυνσή του στην Πολωνία. Ο Μ.Ε.Ο. άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως και κατέθεσε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων απορρίφθηκε με απόφαση της 31ης Ιουλίου 2020. Εντούτοις, από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι η απόφαση απομακρύνσεως του Μ.Ε.Ο. προς την Πολωνία δεν ήταν δυνατό να εκτελεσθεί, καθότι δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι ο Μ.Ε.Ο. διαφεύγει, κατά την έννοια του άρθρου 29, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ.

33 Με έγγραφο της 2ας Φεβρουαρίου 2021, η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία ανακάλεσε την απόφαση της 25ης Ιουνίου 2020, με την αιτιολογία ότι η προθεσμία μεταφοράς του Μ.Ε.Ο. είχε λήξει. Εξάλλου, απαντώντας σε αίτημα της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας, οι πολωνικές αρχές την ενημέρωσαν ότι η διαδικασία επί της αιτήσεως διεθνούς προστασίας την οποία είχε υποβάλει ο Μ.Ε.Ο. στην Πολωνία είχε περατωθεί στις 20 Απριλίου 2020 με την αιτιολογία ότι ο Μ.Ε.Ο. διέμενε στη Γερμανία. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, σύμφωνα με την πολωνική νομοθεσία, η διαδικασία αυτή μπορούσε να επαναληφθεί, κατόπιν αιτήσεως του Μ.Ε.Ο., εντός εννέα μηνών από την περάτωσή της, ήτοι έως τις 20 Ιανουαρίου 2021.

34 Με απόφαση της 14ης Ιουλίου 2021, η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία απέρριψε ως απαράδεκτη την αίτηση ασύλου του Μ.Ε.Ο. και διέταξε την απομάκρυνσή του προς τον Λίβανο. Στις 27 Ιουλίου 2021 ο Μ.Ε.Ο. άσκησε προσφυγή κατά της ως άνω αποφάσεως ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου. Το αιτούν δικαστήριο, με απόφαση της 31ης Αυγούστου 2021, ανέστειλε την έκδοση της αποφάσεως περί απομακρύνσεως.

35 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 71a του AsylG, οπότε η αίτηση ασύλου του Μ.Ε.Ο. πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη. Συγκεκριμένα, αφενός, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η διάταξη αυτή έχει την έννοια ότι εφαρμόζεται όταν η διαδικασία ασύλου σε ασφαλή τρίτη χώρα, κατά την έννοια του άρθρου 26a του AsylG, έχει περατωθεί κατά την ημερομηνία μεταφοράς στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, της ευθύνης για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας. Τούτο συμβαίνει εν προκειμένω, δεδομένου ότι η προθεσμία για την επανάληψη της διαδικασίας σχετικά με την αίτηση διεθνούς προστασίας που είχε υποβάλει ο Μ.Ε.Ο. στην Πολωνία είχε λήξει στις 20 Ιανουαρίου 2021, ενώ στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είχε περιέλθει η ευθύνη για την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας του Μ.Ε.Ο. κατά τη λήξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 29, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ εξάμηνης προθεσμίας από την έκδοση της από 31 Ιουλίου 2020 αποφάσεως επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων του Μ.Ε.Ο. κατά της αποφάσεως που διέταξε την απομάκρυνσή του στην Πολωνία, ήτοι στις 31 Ιανουαρίου 2021.

36 Αφετέρου, το άρθρο 51, παράγραφοι 1 και 2, του VwVfG δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, στο μέτρο που η αίτηση ασύλου που υπέβαλε ο Μ.Ε.Ο. στη Γερμανία στηρίζεται σε πραγματικά περιστατικά προγενέστερα της αναχώρησής του από τον Λίβανο. Θα πρέπει, ωστόσο, να γίνει δεκτό ότι ο Μ.Ε.Ο. επικαλέσθηκε τα ίδια πραγματικά περιστατικά προς στήριξη της αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υπέβαλε στην Πολωνία ή, τουλάχιστον, ότι θα μπορούσε να το πράξει, οπότε τα πραγματικά αυτά περιστατικά δεν μπορούν να θεωρηθούν ως νέα στοιχεία τα οποία δεν μπόρεσε να επικαλεσθεί χωρίς σοβαρή υπαιτιότητά εκ μέρους του.

37 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, αν αποδειχθεί ότι αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης διάταξη όπως αυτή του άρθρου 71a του AsylG, για τον λόγο ότι νέα αίτηση διεθνούς προστασίας δεν μπορεί να θεωρηθεί «μεταγενέστερη αίτηση», κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ιζ′, της οδηγίας 2013/32, όταν έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος της Ένωσης απρόσβλητη απόφαση επί προηγούμενης αιτήσεως του ίδιου αιτούντος, η προσφυγή του Μ.Ε.Ο. θα πρέπει να γίνει δεκτή.

38 Σε περίπτωση που κριθεί ότι μια νέα αίτηση διεθνούς προστασίας μπορεί να χαρακτηρισθεί «μεταγενέστερη αίτηση», κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 2, στοιχείο ιζ′, ακόμη και στην περίπτωση που η διαδικασία επί προηγούμενης αιτήσεως του ίδιου αιτούντος, υποβληθείσας σε άλλο κράτος μέλος, έχει περατωθεί από το άλλο αυτό κράτος μέλος με την αιτιολογία ότι ο αιτών παρέλειψε να συνεχίσει τη διαδικασία, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32 αντιτίθεται στην απόρριψη της νέας αιτήσεως ως απαράδεκτης ενόσω εξακολουθεί να είναι δυνατή η επανάληψη της διαδικασίας επί της προηγούμενης αιτήσεως. Σε περίπτωση που αυτό συμβαίνει, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν ο καθορισμός της προθεσμίας εντός της οποίας ο αιτών μπορεί να ζητήσει την επανάληψη της διαδικασίας επί της προηγούμενης αιτήσεώς του διέπεται από το εθνικό δίκαιο ή το δίκαιο της Ένωσης και, στην περίπτωση που διέπεται από το δίκαιο της Ένωσης, ποια είναι η προβλεπόμενη από το δίκαιο αυτό προθεσμία.

39 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Verwaltungsgericht Minden (διοικητικό πρωτοδικείο του Minden) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο ιζ′, της ίδιας οδηγίας, την έννοια ότι αντιτίθεται σε ρύθμιση κράτους μέλους βάσει της οποίας αίτηση διεθνούς προστασίας υποβληθείσα στο εν λόγω κράτος μέλος πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, αν ο αιτών έχει ήδη υποβάλει προηγουμένως αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος και το άλλο αυτό κράτος μέλος έχει διακόψει τη διαδικασία για τον λόγο ότι ο αιτών δεν τη συνέχισε;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα:

Έχει το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο ιζ′, της ίδιας οδηγίας, την έννοια ότι αντιτίθεται σε ρύθμιση κράτους μέλους βάσει της οποίας αίτηση διεθνούς προστασίας υποβληθείσα στο εν λόγω κράτος μέλος πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, αν ο αιτών έχει ήδη υποβάλει προηγουμένως αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος και το άλλο αυτό κράτος μέλος έχει διακόψει τη διαδικασία για τον λόγο ότι ο αιτών δεν τη συνέχισε, μολονότι η διαδικασία ασύλου στο άλλο κράτος μέλος μπορεί ακόμη να κινηθεί εκ νέου από αυτό, αν ο αιτών υποβάλει σχετική αίτηση;

3) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα:

Καθορίζει το δίκαιο της Ένωσης το χρονικό σημείο το οποίο είναι κρίσιμο, στο πλαίσιο της εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας, όσον αφορά το ζήτημα αν μπορεί να κινηθεί εκ νέου διαδικασία ασύλου διακοπείσα προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος ή το ζήτημα αυτό ρυθμίζεται αποκλειστικά από το εθνικό δίκαιο;

4) Σε περίπτωση που στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα δοθεί η απάντηση ότι το δίκαιο της Ένωσης περιέχει σχετικές διατάξεις:

Ποιο χρονικό σημείο είναι κρίσιμο, βάσει των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, στο πλαίσιο της εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας, όσον αφορά το ζήτημα αν μπορεί να κινηθεί εκ νέου διαδικασία ασύλου διακοπείσα προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος;»

## Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

40 Στην υπόθεση C-123/23, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε την εκδίκαση της υποθέσεως κατά προτεραιότητα, δυνάμει του άρθρου 53, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Με απόφαση της 18ης Απριλίου 2023, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε ότι δεν συνέτρεχε λόγος να γίνει δεκτό το αίτημα αυτό.

41 Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 10ης Μαΐου 2023, αποφασίσθηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων C-123/23 και C-202/23 προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

**Επί του ερωτήματος στην υπόθεση C-123/23**

42 Με το προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση C-123/23, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2013/32, σε συνδυασμό με το άρθρο της 2, στοιχείο ιζ', έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία προβλέπει τη δυνατότητα απορρίψεως ως απαράδεκτης της αιτήσεως διεθνούς προστασίας, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β', της εν λόγω οδηγίας, που υποβάλλεται στο κράτος μέλος αυτό από υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή του οποίου η προηγούμενη αίτηση διεθνούς προστασίας, υποβληθείσα σε άλλο κράτος μέλος, απορρίφθηκε με τελεσίδικη απόφαση εκδοθείσα από το τελευταίο αυτό κράτος μέλος.

43 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος [απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Εκδοση και αρχή ne bis in idem), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

44 Όσον αφορά, κατά πρώτον, το γράμμα του άρθρου 33, παράγραφος 2, της οδηγίας 2013/32, το οποίο απαριθμεί εξαντλητικώς τις περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη [απόφαση της 20ής Μαΐου 2021, L.R. (Αίτηση ασύλου απορριφθείσα από τη Νορβηγία), C-8/20, EU:C:2021:404, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία], επισημαίνεται ότι η διάταξη αυτή προβλέπει, στο στοιχείο της δ', ότι τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν τοιαύτη απόφαση όταν η αίτηση αυτή συνιστά «μεταγενέστερη αίτηση» στο πλαίσιο της οποίας δεν προέκυψαν ή δεν υποβλήθηκαν από τον αιτούντα νέα στοιχεία ή πορίσματα σχετικά με την εξέταση του ζητήματος εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθεί δικαιούχος διεθνούς προστασίας δυνάμει της οδηγίας 2011/95.

45 Η έννοια της «μεταγενέστερης αίτησης» ορίζεται στο άρθρο 2, στοιχείο ιζ', της οδηγίας 2013/32 ως «η περαιτέρω αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά τη λήψη [απρόσβλητης] απόφασης επί προηγούμενης αίτησης».

46 Επομένως, στον ανωτέρω ορισμό επαναλαμβάνονται οι έννοιες της «αίτησης διεθνούς προστασίας» και της «[απρόσβλητης] απόφασης» οι οποίες επίσης ορίζονται στο άρθρο 2 της οδηγίας, στα στοιχεία β' και ε' αντιστοίχως.

47 Όσον αφορά, αφενός, την έννοια της «αίτησης διεθνούς προστασίας» ή της «αίτησης», αυτή ορίζεται στο άρθρο 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2013/32 ως αίτηση παροχής προστασίας «από κράτος μέλος» που υποβάλλει υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι αιτείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας, κατά την έννοια της οδηγίας 2011/95.

48 Όσον αφορά, αφετέρου, την έννοια της «[απρόσβλητης] απόφασης», αυτή ορίζεται στο άρθρο 2, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/32 ως η απόφαση που ορίζει κατά πόσον χορηγείται στον υπήκοο τρίτης χώρας ή στον ανιθαγενή καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας δυνάμει της οδηγίας 2011/95 και η οποία δεν υπόκειται πλέον σε μέσο παροχής έννομης προστασίας στο πλαίσιο του κεφαλαίου V της οδηγίας 2013/32.

49 Επιβάλλεται, επομένως, η διαπίστωση ότι το γράμμα του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32, σε συνδυασμό με τις διατάξεις που μνημονεύθηκαν στις σκέψεις 45 έως 48 της παρούσας αποφάσεως, δεν θέτει ως προϋπόθεση ότι, για να χαρακτηρισθεί «μεταγενέστερη αίτηση» και να απορριφθεί ως απαράδεκτη ελλείψει νέων στοιχείων ή πορισμάτων, μια νέα αίτηση διεθνούς προστασίας θα πρέπει να έχει υποβληθεί στις αρχές του ίδιου κράτους μέλους το οποίο έχει λάβει την απρόσβλητη απόφαση επί προηγούμενης αιτήσεως του ίδιου αιτούντος.

50 Κατά δεύτερον, η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η εν λόγω διάταξη.

51 Πράγματι, το άρθρο 40 της οδηγίας 2013/32, το οποίο καθορίζει τη διαδικασία που εφαρμόζεται στις μεταγενέστερες αιτήσεις, προβλέπει στην παράγραφο 7, μεταξύ άλλων, ότι, όταν ένα πρόσωπο έναντι του οποίου πρέπει να εκτελεσθεί απόφαση μεταφοράς δυνάμει του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση στο κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά, η τελευταία αυτή αίτηση εξετάζεται από το υπεύθυνο κράτος μέλος κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού.

52 Ωστόσο, από το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ προκύπτει ότι απόφαση μεταφοράς δυνάμει του κανονισμού αυτού δεν μπορεί να εκδοθεί όταν το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει εξετάσει το ίδιο αίτηση διεθνούς προστασίας που υπέβαλε το πρόσωπο αυτό, δεδομένου ότι το γεγονός ότι το εν λόγω κράτος μέλος προέβη σε τοιαύτη εξέταση έχει ως συνέπεια να καθίσταται το «υπεύθυνο κράτος μέλος», κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, και δεν μπορεί πλέον να ζητήσει τη μεταφορά του αιτούντος σε άλλο κράτος μέλος.

53 Επομένως, ευλόγως συνάγεται ότι η «μεταγενέστερη αίτηση» του άρθρου 40, παράγραφος 7, της οδηγίας 2013/32 είναι μια νέα αίτηση υποβληθείσα στο κράτος μέλος το οποίο αιτήθηκε τη μεταφορά μετά από απόφαση επί προηγούμενης αιτήσεως του ίδιου αιτούντος ληφθείσα από το κράτος μέλος προς το οποίο πρέπει να μεταφερθεί ο ενδιαφερόμενος. Η διάταξη αυτή επιβεβαιώνει, επομένως, ότι η έννοια της «μεταγενέστερης αίτησης», όπως ορίζεται στο άρθρο 2, στοιχείο ιζ′, της οδηγίας, καλύπτει και την περίπτωση νέας αιτήσεως που υποβάλλεται μετά την έκδοση αποφάσεως από άλλο κράτος μέλος επί προηγούμενης αιτήσεως του ίδιου αιτούντος.

54 Η ερμηνεία που εκτέθηκε στη σκέψη 49 της παρούσας αποφάσεως επιβεβαιώνεται και από το άρθρο 40, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32, το οποίο αφορά, μεταξύ άλλων, την ενδεχόμενη υποβολή, από πρόσωπο που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε συγκεκριμένο κράτος μέλος, «μεταγενέστερης αίτησης στο ίδιο κράτος μέλος». Πράγματι, αν, για να χαρακτηρισθεί «μεταγενέστερη αίτηση», κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ιζ′, της ανωτέρω οδηγίας, η αίτηση διεθνούς προστασίας έπρεπε να έχει υποβληθεί στις αρμόδιες αρχές του ίδιου κράτους μέλους με εκείνο το οποίο έλαβε απόφαση επί προηγούμενης αιτήσεως του ίδιου αιτούντος, η αναφορά του άρθρου 40, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας σε μεταγενέστερη αίτηση που υποβλήθηκε «στο εν λόγω κράτος μέλος» θα ήταν περιττή.

55 Κατά τρίτον, η ερμηνεία του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32 υπό την έννοια ότι ένα κράτος μέλος μπορεί να χαρακτηρίσει ως «μεταγενέστερη αίτηση» και να απορρίψει ως απαράδεκτη, αν δεν στηρίζεται σε νέα στοιχεία ή πορίσματα, νέα αίτηση διεθνούς προστασίας υποβληθείσα από τον αιτούντα του οποίου προηγούμενη αίτηση απορρίφθηκε με απρόσβλητη απόφαση άλλου κράτους μέλους συνάδει επίσης προς τον σκοπό του περιορισμού των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία μεταξύ των κρατών μελών, σκοπό τον οποίο επιδιώκει η ανωτέρω οδηγία, όπως προκύπτει από την αιτιολογική της σκέψη 13.

56 Πράγματι, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 82 έως 84 των προτάσεών του, τυχόν ερμηνεία του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2013/32 υπό την έννοια ότι νέα αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται στις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους μπορεί να χαρακτηρισθεί «μεταγενέστερη αίτηση» και να απορριφθεί ως απαράδεκτη ελλείψει νέων στοιχείων ή πορισμάτων μόνο στην περίπτωση που προηγουμένη αίτηση του ίδιου αιτούντος έχει απορριφθεί με απρόσβλητη απόφαση του ίδιου κράτους μέλους θα μπορούσε να ενθαρρύνει τους αιτούντες των οποίων οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας απορρίφθηκαν με απρόσβλητη απόφαση από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους να μεταβούν σε δεύτερο ή ακόμη και σε τρίτο κράτος μέλος για να υποβάλουν εκεί νέα αίτηση με ανάλογο περιεχόμενο, με την ελπίδα ότι η πλήρης εξέτασή της την οποία, κατά την ερμηνεία αυτή, θα πρέπει να διενεργήσουν οι αρχές των άλλων αυτών κρατών μελών, θα έχει ευνοϊκό για αυτούς αποτέλεσμα.

57 Πρέπει επίσης να υπογραμμισθεί ότι η δυνατότητα απορρίψεως ως απαράδεκτης νέας αιτήσεως διεθνούς προστασίας η οποία δεν στηρίζεται σε νέα στοιχεία ή πορίσματα ούτε παρέχει τέτοια στοιχεία ή τέτοια πραγματικά περιστατικά, στην περίπτωση που προηγούμενη αίτηση του ίδιου αιτούντος έχει απορριφθεί με απόφαση άλλου κράτους μέλους, συνάδει με την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών, στην οποία, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, στηρίζεται το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου και η οποία είναι θεμελιώδους σημασίας στο δίκαιο της Ένωσης, δεδομένου ότι καθιστά δυνατή τη δημιουργία και τη διατήρηση ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα [πρβλ. απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 2020, Minister for Justice and Equality (Αίτηση διεθνούς προστασίας στην Ιρλανδία), C-616/19, EU:C:2020:1010, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

58 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι η ερμηνεία του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2013/32, η οποία εκτίθεται στη σκέψη 55 της παρούσας αποφάσεως, είναι σύμφωνη με τη νομολογία του Δικαστηρίου που απορρέει από την απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2022, Bundesrepublik Deutschland (Αίτηση ασύλου απορριφθείσα από τη Δανία) (C-497/21, EU:C:2022:721).

59 Βεβαίως, στην απόφαση εκείνη, το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2013/32, σε συνδυασμό με το άρθρο της 2, στοιχείο ιζ', καθώς και με το άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου (αριθ. 22) σχετικά με τη θέση της Δανίας το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη ΕΕ και στη Συνθήκη ΛΕΕ, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται στη ρύθμιση κράτους μέλους διαφορετικού από το Βασίλειο της Δανίας η οποία προβλέπει τη δυνατότητα απορρίψεως ως απαράδεκτης αιτήσεως διεθνούς προστασίας, κατά το άρθρο 2, στοιχείο β', της ανωτέρω οδηγίας, υποβληθείσας στο εν λόγω κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από ανιθαγενή του οποίου η προηγούμενη αίτηση διεθνούς προστασίας, υποβληθείσα στο Βασίλειο της Δανίας, απορρίφθηκε από το συγκεκριμένο αυτό κράτος μέλος.

60 Εντούτοις, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 35 και 43 της εν λόγω αποφάσεως, το Δικαστήριο αιτιολόγησε την ανωτέρω ερμηνεία του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2013/32 με βάση το ειδικό καθεστώς του οποίου απολαύει, δυνάμει του Πρωτοκόλλου που μνημονεύθηκε στην προηγούμενη σκέψη, το Βασίλειο της Δανίας όσον αφορά το τρίτο μέρος, τίτλος V, της Συνθήκης ΛΕΕ, στο οποίο εμπίπτουν, μεταξύ άλλων, οι πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση. Πράγματι, σύμφωνα με το εν λόγω Πρωτόκολλο, η οδηγία 2011/95 δεν εφαρμόζεται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, με αποτέλεσμα η αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται στις αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους να μην μπορεί να συνιστά αίτηση για «το καθεστώς του πρόσφυγα ή της επικουρικής προστασίας» κατά την έννοια της οδηγίας 2011/95.

61 Κατά τα λοιπά, στη σκέψη 46 της αποφάσεως της 22ας Σεπτεμβρίου 2022, Bundesrepublik Deutschland (Αίτηση ασύλου απορριφθείσα από τη Δανία) (C-497/21, EU:C:2022:721), το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι η γενόμενη στην απόφαση εκείνη ερμηνεία του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32 δεν προδικάζει το διακριτό ζήτημα αν η έννοια της «μεταγενέστερης αίτησης» εφαρμόζεται σε νέα αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος μετά την απόρριψη, με απρόσβλητη απόφαση, προηγουμένης αιτήσεως από άλλο κράτος μέλος πλην του Βασιλείου της Δανίας.

62 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω, στο προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση C-123/23 προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32, σε συνδυασμό με το άρθρο της 2, στοιχείο ιζ′, έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία προβλέπει τη δυνατότητα απορρίψεως ως απαράδεκτης αιτήσεως διεθνούς προστασίας, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β′, της εν λόγω οδηγίας, η οποία υποβάλλεται στο κράτος μέλος αυτό από υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή του οποίου προηγούμενη αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία είχε υποβληθεί σε άλλο κράτος μέλος στο οποίο εφαρμόζεται η οδηγία 2011/95, απορρίφθηκε με απρόσβλητη απόφαση εκδοθείσα από το τελευταίο αυτό κράτος μέλος.

**Επί των ερωτημάτων στην υπόθεση C-202/23**

63 Εισαγωγικώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου την οποία θεσπίζει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, στο Δικαστήριο απόκειται να δώσει στο εθνικό δικαστήριο μια χρήσιμη απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο μπορεί να αναδιατυπώσει, εφόσον είναι αναγκαίο, τα προδικαστικά ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί. Προσέτι, το Δικαστήριο ενδέχεται να χρειασθεί να λάβει υπόψη του κανόνες του δικαίου της Ένωσης στους οποίους δεν αναφέρθηκε ο εθνικός δικαστής με το ερώτημά του (απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, Ministrstvo za obrambo, C 742/19, EU:C:2021:597, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

64 Πράγματι, το γεγονός ότι, από τυπικής απόψεως, το αιτούν δικαστήριο αναφέρθηκε στα ερωτήματά του σε ορισμένες συγκεκριμένες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να του παράσχει όλα τα ερμηνευτικά στοιχεία που μπορούν να είναι χρήσιμα για την εκδίκαση της υποθέσεως της κύριας δίκης, συνάγοντας από το σύνολο των στοιχείων που του παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, και ιδίως από το σκεπτικό της αποφάσεως περί παραπομπής, τα στοιχεία του δικαίου της Ένωσης που χρήζουν ερμηνείας, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της διαφοράς (πρβλ. απόφαση της 22ας Απριλίου 2021, Profi Credit Slovakia, C-485/19, EU:C:2021:313, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

65 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, τα οποία συνοψίζονται στις σκέψεις 31 έως 35 της παρούσας αποφάσεως, προκύπτει ότι ο Μ.Ε.Ο. υπέβαλε, κατ' αρχάς, αίτηση διεθνούς προστασίας στις πολωνικές αρχές και, εν συνεχεία, στις 2 Μαρτίου 2020 εισήλθε στη Γερμανία και υπέβαλε εκεί αίτηση ασύλου, η οποία καταχωρίσθηκε από την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία στις 30 Απριλίου 2020. Εν τω μεταξύ, στις 20 Απριλίου 2020 η αρμόδια πολωνική αρχή περάτωσε τη διαδικασία που είχε κινηθεί με την αίτηση του Μ.Ε.Ο. με την αιτιολογία ότι ο τελευταίος διέμενε στη Γερμανία.

66 Από την πλευρά της, η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία, με την από 14 Ιουλίου 2021 απόφασή της, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης στην υπόθεση C-202/23, απέρριψε ως απαράδεκτη την αίτηση ασύλου του Μ.Ε.Ο., με την αιτιολογία ότι, κατά την ημερομηνία μεταφοράς στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, της ευθύνης για την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας του Μ.Ε.Ο., ήτοι στις 31 Ιανουαρίου 2021, η αρμόδια πολωνική αρχή είχε ήδη, με απρόσβλητη απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32, περατώσει τη διαδικασία επί της προηγούμενης αιτήσεως διεθνούς προστασίας του συγκεκριμένου αιτούντος, δεδομένου ότι, κατά την ως άνω αρχή, η εν λόγω αίτηση ανακλήθηκε σιωπηρώς.

67 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, για να απορρίψει ως απαράδεκτη την αίτηση διεθνούς προστασίας του Μ.Ε.Ο., η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία στηρίχθηκε στην παραδοχή ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές που περιγράφονται στις σκέψεις 65 και 66 της παρούσας αποφάσεως, η νέα αίτηση διεθνούς προστασίας του Μ.Ε.Ο. μπορούσε να χαρακτηρισθεί «μεταγενέστερη αίτηση», κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ιζ′, της οδηγίας 2013/32, και να εφαρμοσθεί, ως προς αυτήν, το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της εν λόγω οδηγίας. Τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν στην υπόθεση C-202/23 στηρίζονται στην ίδια παραδοχή.

68 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να αναδιατυπωθούν τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν στην υπόθεση C-202/23 και να γίνει δεκτό ότι, με αυτά, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32, σε συνδυασμό με το άρθρο της 2, στοιχείο ιζ′, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία προβλέπει τη δυνατότητα απορρίψεως ως απαράδεκτης αιτήσεως διεθνούς προστασίας, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β′, της εν λόγω οδηγίας, η οποία υποβάλλεται στο κράτος μέλος αυτό από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα ο οποίος έχει ήδη υποβάλει σε άλλο κράτος μέλος αίτηση διεθνούς προστασίας, στην περίπτωση που η νέα αίτηση έχει υποβληθεί πριν η αρμόδια αρχή του δεύτερου κράτους μέλους λάβει, σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας, την απόφαση να περατώσει την εξέταση της προηγούμενης αιτήσεως λόγω σιωπηρής ανακλήσεώς της.

69 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 2, στοιχείο ιζ′, της οδηγίας 2013/32 προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα χαρακτηρισμού νέας αιτήσεως διεθνούς προστασίας ως «μεταγενέστερης αιτήσεως», όταν αυτή «κατατίθεται» μετά την έκδοση απρόσβλητης αποφάσεως, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ε′, της οδηγίας αυτής, επί προηγούμενης αιτήσεως, συμπεριλαμβανομένης της περιπτώσεως κατά την οποία ο αιτών ανακάλεσε ρητώς την αίτησή του και της περιπτώσεως κατά την οποία η αποφαινόμενη αρχή, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο στ′, της εν λόγω οδηγίας, απέρριψε αίτηση μετά από σιωπηρή ανάκλησή της, σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας.

70 Το άρθρο 28, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 ορίζει ότι, όταν υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρηθεί ότι ο αιτών έχει σιωπηρά ανακαλέσει την αίτησή του, ή έχει υπαναχωρήσει από αυτήν, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να αποφασίσει είτε να σταματήσει την εξέταση είτε, σε περίπτωση που η αποφαινόμενη αρχή θεωρήσει την αίτηση ως αβάσιμη αφού την εξετάσει επαρκώς επί της ουσίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας 2011/95, να την απορρίψει.

71 Κατά το άρθρο 28, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β′, της οδηγίας 2013/32, τα κράτη μέλη μπορούν να τεκμαίρουν ότι ο αιτών έχει ανακαλέσει σιωπηρώς την αίτησή του για διεθνή προστασία ή έχει υπαναχωρήσει από αυτήν όταν διαπιστώνεται ότι διέφυγε ή αναχώρησε χωρίς

άδεια από το μέρος όπου ζούσε ή ευρισκόταν υπό κράτηση, χωρίς να έρθει σε επαφή με την αρμόδια αρχή εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ή ότι δεν εκπλήρωσε εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος την υποχρέωση αναφοράς ή άλλες υποχρεώσεις επικοινωνίας, εκτός εάν αποδείξει ότι αυτό οφειλόταν σε συνθήκες ανεξάρτητες από τη θέλησή του.

72 Προσέτι, το άρθρο 28, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/32 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο αιτών που αναφέρεται και πάλι στην αρμόδια αρχή μετά τη λήψη αποφάσεως να σταματήσει η εξέταση όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου να δικαιούται να ζητήσει την επανεξέταση της υποθέσεώς του ή να υποβάλει νέα αίτηση η οποία δεν υπόκειται στη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 40 και 41. Κατά το άρθρο 28, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της εν λόγω οδηγίας, τα κράτη μέλη μπορούν, αφενός, να καθορίσουν ένα χρονικό όριο τουλάχιστον εννέα μηνών μετά το οποίο η υπόθεση του αιτούντος δεν θα μπορεί να επανεξετασθεί ή η νέα αίτηση θα μπορεί να αντιμετωπισθεί ως μεταγενέστερη αίτηση και να υπόκειται στη διαδικασία που αναφέρεται στα άρθρα 40 και 41 της ίδιας οδηγίας και, αφετέρου, να προβλέπουν ότι η υπόθεση του αιτούντος μπορεί να επανεξετασθεί μόνο μία φορά.

73 Μολονότι το άρθρο 2, στοιχείο ιζ′, της οδηγίας 2013/32 δεν αφορά ρητώς την περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος στο οποίο ο αιτών είχε υποβάλει την αίτηση διεθνούς προστασίας έχει αποφασίσει να σταματήσει την εξέταση της αιτήσεως αυτής κατόπιν της σιωπηρής ανακλήσεώς της, νέα αίτηση υποβληθείσα μετά την έκδοση τοιαύτης αποφάσεως μπορεί επίσης να χαρακτηρισθεί «μεταγενέστερη αίτηση», κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως. Πράγματι, αν αυτό δεν συνέβαινε, δεν θα ήταν αναγκαίο να προβλεφθεί, στο άρθρο 28, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής, ότι νέα αίτηση υποβαλλόμενη από αιτούντα ο οποίος εμφανίζεται εκ νέου ενώπιον της αρμόδιας αρχής μετά τη λήψη αποφάσεως περί περατώσεως της εξετάσεως, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου 28, δεν υπόκειται στη διαδικασία των άρθρων 40 και 41 της εν λόγω οδηγίας, η οποία αφορά τις μεταγενέστερες αιτήσεις.

74 Εντούτοις, από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 2, στοιχείο ιζ′, της οδηγίας 2013/32 προκύπτει ότι νέα αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα που έχει ήδη υποβάλει τέτοια αίτηση, μπορεί να χαρακτηρισθεί «μεταγενέστερη αίτηση» και να απορριφθεί ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας αυτής, μόνον αν υποβλήθηκε μετά τη λήψη απρόσβλητης αποφάσεως επί της προγενέστερης αυτής αιτήσεως. Κατά συνέπεια, ο χαρακτηρισμός νέας αιτήσεως ως «μεταγενέστερης αίτησης» του ίδιου αιτούντος αποκλείεται όταν η νέα αυτή αίτηση έχει υποβληθεί πριν από την έκδοση απρόσβλητης αποφάσεως επί της προγενέστερης αιτήσεως του αιτούντος.

75 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 6 της οδηγίας 2013/32 διακρίνει μεταξύ της υποβολής της αιτήσεως διεθνούς προστασίας, της καταχωρίσεώς της, η οποία εναπόκειται στο οικείο κράτος μέλος δυνάμει της παραγράφου 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του άρθρου αυτού, και της καταθέσεώς της, η οποία απαιτεί, κατ' αρχήν, από τον αιτούντα διεθνή προστασία να συμπληρώσει το προβλεπόμενο προς τούτο έντυπο, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του εν λόγω άρθρου [πρβλ. απόφαση της 25ης Ιουνίου 2020, Ministerio Fiscal (Αρχή η οποία μπορεί να παραλάβει αίτηση διεθνούς προστασίας) (C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, σκέψεις 87 και 93].

76 Όπως έχει ήδη κρίνει το Δικαστήριο, η ενέργεια της «υποβολής» αιτήσεως διεθνούς προστασίας δεν απαιτεί καμία διοικητική διατύπωση, δεδομένου ότι οι εν λόγω διατυπώσεις πρέπει να τηρούνται κατά την «κατάθεση» της αιτήσεως [απόφαση της 25ης Ιουνίου 2020, Ministerio Fiscal (Αρχή η οποία μπορεί να παραλάβει αίτηση διεθνούς προστασίας), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, σκέψη 93].

77 Δεδομένου, όμως, ότι στο άρθρο 2, στοιχείο ιζ′, της οδηγίας 2013/32 χρησιμοποιείται ο όρος «υποβάλλεται», διαπιστώνεται ότι, για τον χαρακτηρισμό αιτήσεως διεθνούς προστασίας ως «μεταγενέστερης αίτησης», κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, σημασία έχει μόνον η ημερομηνία υποβολής της.

78 Εξάλλου, η απόφαση της αποφαινόμενης αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32, να περατώσει την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας για τον λόγο ότι ο αιτών ανακάλεσε σιωπηρώς την αίτησή του δεν μπορεί να θεωρηθεί ως απρόσβλητη απόφαση, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ε′, της οδηγίας αυτής, ενόσω ο αιτών έχει τη δυνατότητα, που προβλέπεται στο άρθρο 28, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας, να ζητήσει την επανεξέταση του φακέλου του ή να υποβάλει νέα αίτηση η οποία δεν υπόκειται στη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 40 και 41 της οδηγίας 2013/32. Ως εκ τούτου, νέα αίτηση υποβαλλόμενη από αιτούντα στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί «μεταγενέστερη αίτηση», κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ιζ′, της οδηγίας 2013/32 και να απορριφθεί ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της εν λόγω οδηγίας.

79 Εν προκειμένω, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι ο Μ.Ε.Ο. υπέβαλε αίτηση ασύλου στις γερμανικές αρχές στις 2 Μαρτίου 2020, ενώ η απόφαση της αρμόδιας πολωνικής αρχής να περατώσει τη διαδικασία επί της αιτήσεως διεθνούς προστασίας που είχε υποβάλει στις πολωνικές αρχές εκδόθηκε το πρώτον στις 20 Απριλίου 2020 και, προσέτι, η διαδικασία αυτή μπορούσε να κινηθεί εκ νέου. Αν όντως συμβαίνει κάτι τέτοιο, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, πρέπει να συναχθεί ότι ο χαρακτηρισμός της αιτήσεως ασύλου που υπέβαλε ο Μ.Ε.Ο. στις γερμανικές αρχές ως «μεταγενέστερης αίτησης» και η απόρριψη της αιτήσεως αυτής ως απαράδεκτης, ελλείψει υποβολής από τον Μ.Ε.Ο. νέων στοιχείων ή πορισμάτων σε σχέση με την προηγούμενη αίτησή του, δεν συνάδει προς τις διατάξεις του άρθρου 2, στοιχείο ιζ′, και του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32.

80 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω, στο ερώτημα αιτούντος δικαστηρίου προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32, σε συνδυασμό με το άρθρο της 2, στοιχείο ιζ′, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία προβλέπει τη δυνατότητα απορρίψεως ως απαράδεκτης αιτήσεως διεθνούς προστασίας, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β′, της εν λόγω οδηγίας, η οποία υποβάλλεται στο κράτος μέλος αυτό από υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή ο οποίος έχει ήδη υποβάλει σε άλλο κράτος μέλος αίτηση διεθνούς προστασίας, όταν η νέα αίτηση έχει υποβληθεί πριν η αρμόδια αρχή του δεύτερου κράτους μέλους λάβει, σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας, την απόφαση να περατώσει την εξέταση της προηγούμενης αιτήσεως λόγω σιωπηρής ανακλήσεώς της.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

81 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαίνεται:

**1) Το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σε συνδυασμό με το άρθρο της 2, στοιχείο ιζ′,**

**έχει την έννοια ότι:**

**δεν αντιτίθεται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία προβλέπει τη δυνατότητα απορρίψεως ως απαράδεκτης αιτήσεως διεθνούς προστασίας, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β′, της εν λόγω οδηγίας, η οποία υποβάλλεται στο κράτος μέλος αυτό από υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή του οποίου προηγούμενη αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία είχε υποβληθεί σε άλλο κράτος μέλος στο οποίο εφαρμόζεται η οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, απορρίφθηκε με απρόσβλητη απόφαση εκδοθείσα από το τελευταίο αυτό κράτος μέλος.**

**2) Το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2013/32, σε συνδυασμό με το άρθρο της 2, στοιχείο ιζ′,**

**έχει την έννοια ότι:**

**αντιτίθεται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία προβλέπει τη δυνατότητα απορρίψεως ως απαράδεκτης αιτήσεως διεθνούς προστασίας, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β′, της εν λόγω οδηγίας, η οποία υποβάλλεται στο κράτος μέλος αυτό από υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή ο οποίος έχει ήδη υποβάλει σε άλλο κράτος μέλος αίτηση διεθνούς προστασίας, όταν η νέα αίτηση έχει υποβληθεί πριν η αρμόδια αρχή του δεύτερου κράτους μέλους λάβει, σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας, την απόφαση να περατώσει την εξέταση της προηγούμενης αιτήσεως λόγω σιωπηρής ανακλήσεώς της.**

(υπογραφές)